

ГОТЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА ІНФРАСТРУКТУРИ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В умовах ринкових форм господарювання проблема формування ефективної ринкової інфраструктури туризму є надзвичайно актуальною. Ефективно діюча сучасна туристична інфраструктура є важливим чинником формування конкурентоспроможної вітчизняної туристичної галузі у світовому розподілі праці. Всесвітня туристська організація до складу інфраструктури туризму відносить: засоби розміщення (готелі, мотелі, хостели, пансіонати, кемпінги тощо); транспортний зв'язок і послуги; об'єкти надання туристської інформації; заклади харчування (ресторани, кафе, бари тощо); заклади культури та розваг; об'єкти фінансових послуг [2].

Готельна сфера – це основна складова туристичної індустрії за обсягом матеріальних і фінансових ресурсів, кількістю зайнятих працівників, обсягом доходів у туризмі. Готельний сервіс містить цілий комплекс послуг для туристів і є ключовим чинником, що визначає перспективи розвитку туризму. Туристичні послуги, зокрема в межах готельного обслуговування, належать до соціально-культурних послуг. Вони створюються на принципах сучасної гостинності, що підвищує їхню роль у розвитку вітчизняного туризму, а також зумовлює необхідність професійної підготовки кадрів для туристичного і готельного сервісу. Для успішного вирішення комплексу завдань з обслуговування гостей, управління закладами із збереженням міцних конкурентних позицій необхідно оволодіти професійними знаннями і постійно їх вдосконалювати.

Підприємствами готельного господарства (зкладами розміщення) називають будь-які підприємства, де подорожуючим надають епізодично або регулярно місце для ночівлі. До типу готельних підприємств для відпочинку належать: курортні (бальнеологічні, кліматичні, грязелікувальні, лікувально-оздоровчі заклади, що надають розміщення і послуги лікування, реакції та реабілітації), стаціонарними і туристсько-екскурсійними [1].

Сутність концепції туристичного готельного підприємства полягає в оптимальному задоволенні потреб туристів і екскурсантів, тобто ці підприємства призначені для туристів, які прагнуть активного відпочинку.

Туристичне підприємство готельного господарства, як правило, розташовують на туристичних маршрутах. Комплекс послуг, що пропонує туристичне підприємство, формується відповідно до програми маршруту та задалегідь визначається ваучером або путівкою; для організації обслуговування в структурі туристичного готелю передбачено бюро подорожей і екскурсій. У закордонній практиці в групі туристичних готельних підприємств найбільш поширені готельні підприємства спортивного призначення, що надають туристам широкі можливості для заняття різними видами спорту.

Основні функціональні вимоги до організації туристичних готельних підприємств: наявність приміщень для роботи турагенцій; можливість номерного фонду змінювати свою місткість за рахунок «номерів-дубль»; організація приміщень для відпочинку, ігор, розважального та культурного дозвілля; наявність приміщень спортивно-оздоровчого призначення та озелененої території навколо готельного підприємства; організація майданчиків для стоянки екскурсійних автобусів [3].

Готельні підприємства стикаються з такими проблемами:

- недосконалість структури підприємств готельного типу;
- недостатня потужність готельної бази;
- низький рівень завантаження номерного фонду;
- мала частка категоризованих закладів;
- застаріла матеріально-технічна база готелів;
- відсутність у законодавстві чіткого визначення місця готельного бізнесу у сфері туризму, його відомчого підпорядкування;
- складності у врегулюванні права власності на землю, зокрема для іноземних інвесторів;
- недостатнє поширення міжнародних та національних готельних мереж в Україні.

Проведене дослідження свідчить, що у розвитку готельної індустрії України існує низка проблем, для подолання яких доцільно вжити таких заходів:

- увести в дію терміни «малий готель» та «міні-готель» задля надання можливості цим засобам розміщення повноцінно позиціонувати себе на ринку готельних послуг;
- впровадити дієву систему статистичних спостережень за ринком готельних послуг, створити такі форми звітності, згідно з якими можна було б визначити реальні межі готельної бази;
- удосконалити механізм провадження сертифікації послуг розміщення, спростити процедуру отримання готелями відповідної категорії та максимально наблизити вимоги національних стандартів по засобах розміщення до міжнародних норм;
- визначити у законодавчих документах чітке місце готельної індустрії серед інших видів економічної діяльності, сприяти залученню інвестицій для будівництва та модернізації готелів, зменшити податковий тиск на засоби розміщення, особливо на ті, що тільки починають працювати;
- розробити національну та регіональні програми розвитку готельного бізнесу на найближчу перспективу та сприяти їх чіткому виконанню тощо.

Література:

1. Бойко М. Г., Гопкало Л. М. Організація готельного господарства: підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 448 с
2. Левицька І. В., Климчук А. О. Механізм формування конкурентоспроможності готельних підприємств. *Бізнес Інформ*. 2018. № 9 (488). С. 238–246.
3. Лохман Н.В. [та ін.] Розвиток індустрії гостинності: сучасний погляд : монографія [текст] / М-во освіти і науки України; наук. ред. Н. В. Лохман. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. 170 с.